

אוצר תהלות ישראל

פנינים שנלקטו מתוך דברי הגה"צ דתהלות ישראל שליט"א (מתוך מה שכבר נדפס בספרים וקונטרסים, וגם מתוך שאר השיחות)

הערה כללית בנוגע לכל המאמרים
כדאי לקרוא כל המאמרים יותר מפינים א' כי בכדי שיהיו נקלטים ונכנסים יותר לתוך הלב בכדי שזה ישיפע ויפועל את המטרה לא די בקריאת הדברים פעם א' לבד וגם כי בפנים השניות מרגישים הרבה דברים שלא מרגישים בפנים הראשונה.
האת לטוביה שבמלכות שנה החדשה נמצאים גם דברים היו נקלטים ונכנסים יותר לתוך הלב בכדי שזה ישיפע ויפועל את המטרה לא די בקריאת הדברים פעם א' לבד וגם כי בפנים השניות מרגישים הרבה דברים שלא מרגישים בפנים הראשונה.
אנחנו גם הדברים הישנים הריבה מהם נמצאים וקבלי פנים החדשים ולכן כדאי לקרוא עוד פעם גם את המאמרים הישנים, כי באלה הדברים מתקיים מה שאמרו חז"ל ש'יבירי תורה כל זמן שהאדם חוזר עליהם מוצא בהם טעם חדש, כפי שגם מצינו בתנאים הנכונים בס"ד.

לתשומת לב הקוראים
המאמרים על הפרשה או המועדים הם גם דברים כלליים שנוגעים תמיד ולכן אפשר וכדאי לקרוא גם אחרי הפרשה או המועד.

גליון פ' בלק תשע"ה

הערות ולדבות לפנות במעלעפאן:
כ"א 5704-537-02 פקס 02-650-1067
או בבתימ"ד "תהלות ישראל" רח' יצחק נפתח 17 ירושלים
באר"ב 7700-885-347 917-873-1181
אפשר לשמוע שיעורי מורינו הרב שליט"א בקול הלשון
בארץ ישראל 03-6171001 ואח"י להקיש מורינו הרב שליט"א 3-4 → לקול הלשון
בארצות"ב 718-395-2440 ואח"י להקיש מורינו הרב שליט"א 3-4-50 → לקול הלשון
מי שרוצה לקבל דף השבוע וכן המאמרים או הקונטרסים שלטו בואר טל' להקיש ל"י לויטער מחו"ל 527614581 (972) מא"מ 0527614581 או דרך האינטרנט שלטו בואר טל' להקיש ל"י לויטער
אפשר לשמוע שיעורי מורינו הרב שליט"א בקול תהלות ישראל
מספר קבוע 054-544-544 באר"ב 718-770-3678

גליון השבוע - שנה ז' גליון ל"ז

אוצר הפרשה

"כלביא יקום" (כ"ג כ"ד)

בפסוק "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" וגו' פירש רש"י כשהן עומדין משנתם שחרית הן מתגברים כלביא וכארי לחטוף את המצות ללבוש ציצית להניח תפילין ולקרוא את שמע. ויש להבין מהו הענין של חטיפת המצות שכתב רש"י והלא המצות צריכות להיות נעשות בהתבוננות וישוב הדעת, ואע"פ שצריך גם לעשות בזריזות וכמו שכתוב במסילת ישרים שהזריזות בעשיית המצוה מורה על אהבת המצוה ואהבת ד' ית' לעבדו ולקיים מצותיו, אמנם כל זה צריך להיות בישוב הדעת ולא בחטיפה ועל כן יש להבין מה כוונת רש"י במה שכתב לשון חטיפה כאן.

יש לדעת שענין זה לא מספיק לעשות בחלק של האדם מתיישבת בלבו של האדם בחזרתה אליו בבוקר עד אחר תפלת שחרית (ומזה הטעם גם כן אסור לאכול לפני התפלה כי מכיון שאין עדיין נשמתו בקרבו לכן אין מי שישמור עליה מלהיות נזוק מכח האכילה שלא יגשם את האדם ויפגום קדושתו ח"ו), ולכן צריך לשמור על המחשבה בעת ההיא מכיון שהאדם אז ערום משמירה על רוחניות נפשו כי הנשמה היא השומרת על האדם ולפני התפלה כחה עדיין חלש אצל האדם.

וידוע על פי המבואר בספרים הק' (וכן כתוב גם בשם הרה"ק מרוזין) לרמז בפסוק (במדבר ט"ו כ"א) מראשית עריסותיכם תתנו לד' תרומה וגו' שלשון "עריסותיכם" הוא מלשון עריסה שהוא מטה, והכוונה לרמז שבראשית קימת האדם ממטתו בבוקר יעסוק רק בדברים של עבודת ד' ית' לפני שעוסק בשיאר דברים, וזה משפיע על כל משך היום שלא יהיה האדם ברשות ושלטת היצר הרע, כי כל היום נמשך אחר תחלתו ואם תחלת היום היה מוקדש רק לחלק הקדושה שהוא חלק של היצר טוב אזי נמשך אחריו כל היום להיות מוקדש להיצר טוב והוא השולט על האדם במשך כל היום, ע"כ דבריו הק'.

ועי' מה שכתב בספר הק' אמרי פנחס להזהר שלא לדבר אפילו דבר א' של חול לפני התפלה כי זה יכול לבטל כוונת התפלה, ע"ש, ומכל שכן מי שקשה לו להתרכז בכוונת התפלה בודאי שכל הנ"ל פוגע אצלו יותר.

ולפי זה יש לפרש לשון חטיפה שכתב רש"י שהכוונה הוא שצריכים לחטוף את הזמן הראשון בתחילת היום להיות מוקדש להיצר הטוב ולשמור עליו בקדושה לפני שהיצר הרע חוטף אותו אליו ולרשותו ולרשותו. וכמו שהוא במשל העולם הזה מי שתופס מקום הראשון נשאר תמיד שם ולא מוציאים אותו משם מכיון שהוחזק בה, וכמו כן הוא הדבר ברוחניות שמי שתופס ראשון את ראשית היום הוא הזוכה בשליטה במשך כל אותו היום. אמנם בודאי שעצם עשיית המצוה צריכה להיות בודאי בישוב הדעת ובמתניות וסבלנות וגם בזריזות אמנם בלי חטיפה ובלבול מחשבה, ומה שצריך ליזהר הוא שלא להפסיק בשום דבר ומת שיהאדם קם ממטתו עד אסוק שיעסוק לפחות משך זמן קצת זמן בעסק מצוה כגון להניח ציצית ותפילין ולקבל עול מלכות שמים כן.

ובפרט אלה שנוהגים לטבול לפני התפלה בכדי לקבל תוספת קדושה יש להם לדעת שעל ידי דברים בטלים נחלש או מתבטל לגמרי גודל התוספת קדושה שנשפע ע"י הטבילה כידוע ליודעי נסתרות (וניכר לז"י הראות) שהאור שמקיף את האדם מקדושת הטבילה נשאר על האדם עד לערך ג' שעות אמנם כל זה אם לא הפסיק בדברים בטלים אבל אם מפסיק בדברים בטלים הרי זה עף ממנו, ואשרי מי שזוהר בכל הנאמר.

והנה כל מה שכתבנו עד הנה הוא דבר ששוגה לכל נפש ואפילו לאלו שיגיעים כל היום ביגיע כפיהם או עוסקים במסחרים ועסקים להביא טרף לביתם ותורתם אינו אלא לצאת ידי חובת ההלכה שנפסק בשלחן ערוך (יו"ד הל' ת"ת) לקבוע איזה עת ללימוד התורה בין ביום ובין בלילה. אמנם יש להוסיף להנאמר מה שאמרו חז"ל (אבות א' ט"ו) "עשה תורתך קבע" וכלומר שתהא מלאכתך ארעי, והיינו שאפילו מי שאין תורתו אומנתו אלא שהוא הנהנה מיגיע כפו בכל זאת צריך שיהיה השתדלותו לפרנסה כדבר ארעי בלב האדם, כי הרי באמת אין זה חייו האמתיים והנצחיים של יהודי אלא חייו האמתיים של יהודי הם רק עסק התורה והמצות ועבודת ד' ית' כי הם חייו בעולם הזה והם אורך ימינו

שכמו שיש עצלנות בגוף כך יש עצלנות במחשבה, כי העצלנות במחשבה גורם שיכניסו כל מיני וסוגי מחשבות בלב איש ולכן צריך ליזהר שלא יהיה חלל פנוי במחשבה כי זה פותח פתח לכניסת כל מיני מחשבות זרות למוח בין בעניני קדושה ובין בשאר ענינים, ועל כן יש להתרגל שלא לרחף במחשבתו על שום דבר אלא למלאותה תמיד עם דבר תורה או משנה או רמב"ם וכדו' והעיקר שלא ישאר ריק ופנוי מכל דבר אפילו לרגע א' אלא ימציא לו תמיד איזה דבר לחשוב עליו כדי שלא יבא לחשוב על

א וענין זה לעשות כל דבר בזריזות הוא גם סגולה גדולה לשמירת הקדושה ומובא בספרים הק' שהזריזות בפרט לדבר מצוה היא סגולה להיות שמור מהיצר הרע בפרט בעניני קדושה, ויש להוסיף מה שעוד יש לדעת שמדת הזריזות שייכת גם בענין המחשבה כל' שכמו שבחלק המעשה אפשר לעשות כל דבר בלאיטיות ועצלנות ואפשר לעשות כל פעולה בזריזות המעשה כמו כן שייך ענין זה בפעולת המחשבה שאפשר לחשוב ולענין בזריזות ואפשר לחשוב בלאיטיות ועצלנות, וידוע בשם החו"א שאמר

כ"א וזוה גם במשך כל היום ועל כן איתא בספרים הק' שלא להסתכל בפני כל אדם שאינו דבוק ביראת ד' תמיד, (ועי' אגרת הרמב"ן שכתב שלא להסתכל בפני האדם בדבר עמו), אמנם לפני התפלה מכיון שנשמת האדם עדיין אינה קבועה בלבו אזי הרי הוא חסר שמירה לכן הרי כל ענינים האלו פוגעים הרבה יותר.

לעולם הבא.

ואל יחשוב האדם שאם יעשה בעולם הזה קבע מעסקיו הגשמיים והשתדלות וגם ילמד תורה ויקיים מצות ובכל זאת בעולם הבא יהיה עיקר חייו רק חיי הרוחניות.

זה לא יתכן כי אי אפשר שיהיה כך כי אין האדם זוכה להיות בעולם הבא לעתיד לבא אלא אם כן עשה עיקר חייו גם בעולם הזה רוחניים, כמבואר כל זה בשערי תשובה לר' יונה (...). שכתב שם דברים מבהילים שאפילו מי שעשה הרבה מצות ומעשים טובים ומגיע לו הרבה שכר על זה עדיין לא יזכה להיות מקומו בעולם הבא ולהיות נפשו צרורה בצרור החיים את ד' אלא אם כן עשה נפשו צרורה בצרור החיים את ד' גם בהיותו בעולם הזה, אבל אדם שעשה אפילו הרבה מצות ומעשים טובים בעולם הזה בלי שהדביק לבו ונפשו בצרור החיים את ד' אדם כזה יעלוהו לגן עדן בכדי לקבל שכרו המגיע לו על כל מצותיו שעשה אמנם אחרי שיגמרו לתת לו שכרו וירידוהו שוב למקום שהדביק נפשו שם בהיותו בעולם הזה ע"ש דבריו הק'.

ובכדי לזכות להיות קבועין כן בהנהו חבורתא שהם נשארים קבועים בעולם הבא ונעשה נפשם צרורה בצרור החיים את ד' לנצח נצחים זה דוקא למי שרוכש וקונה מדה זו (של כי הם חיינו) בעודו בעולם הזה, ולכן מי ששם ללבו לענין זה ורוצה להיות נפשו צרורה בצרור החיים בעולם הבא אע"פ שהוא מוכרח להשתדל על פרנסתו בכל זאת הרי הוא צריך להקדיש כמה שעות בתחלת היום אחרי תפלתו ללימוד התורה הק' באופן של קבע גמור דהיינו בהשקעת לבו בה בהסחת הדעת מכל עסקיו.



ויש להעיר אלה שתורתם אומנתם ועוסקים כל היום בתורה הק' שכדאי וחיוב עבדים (כלומר לכל מי שרוצה להיות בן תורה אמיתי כמו שראוי להיות אזי עליו) להוסיף להקפיד שאפילו אחרי שגמרו תפלת שחרית עדיין ימשיכו לשמור על הדבור עד אחרי שגמרו סדר ראשון מסדר קבוע שלהם, ואין הכוונה שלא ידברו כלל אפילו תיבה א' כמו שהובא לעיל מהאמרי פנחס על לפני התפלה (כי לא תמיד אפשר לסגור את פיו לגמרי יותר מעד אחרי תפלתו) אלא הכוונה שלא להכנס בשיחה קבועה ואפילו בדברים של צורך ושל הכרח אשר לא יגונה בכל זאת ידחנו עד אחרי שיגמור שיעור קבוע הראשון, ומכל שכן שיש להקפיד שלא לדבר בארוחת הבוקר (שהוא אוכל לפני סדר ראשון הקבוע) בפטפטו ושיחה בענינים אחרים שלא מענין תורה ועבודת ד' ית'.

ובטעם הדבר יש להוסיף הקפדה זו הנזכר אע"פ שכבר התחיל היום שלו בקדושה משעת הקימה עד אחרי התפלה כנ"ל הוא כי עם כל זה עדיין לא התחיל יומו בענין לימוד התורה הק' בקביעות גמור בדגא על חיי עולם כנזכר שהיא דרגא יותר מתפלה שקראוה חז"ל חיי שעה, ועל כן לא נגמרה אצלו שעה ראשונה של

התחלת היום עד אחרי לפחות סדר א' של לימוד קבוע ועוד שמכיון שאחרי התפילה האדם מקבל את הנשמה בשלימות כנ"ל לכן הרי האדם נהיה עכשיו כאדם אחר או על כל פנים נכנס לדרגא אחרת יותר גבוה ממה שהיה לפני זה ומכיון שכך חשוב הדבר לעשות קנין ואחיזה בזה כדי שיהיה נקלט אצלו ההשפעה הרוחנית הנוספת שנשפע לו עתה וכך הרי זה יחזיק מעמד אצלו בצד הקדושה ולא תהיה עף ממנו ויפסידנו ח"ו, ועל כן יש לו להמשיך בדרך (כעין) הנזכר עד אחרי גמר סדר הראשון שלו.

"מה טבו אהליך יעקב משכנותיך ישראל"

בפסוק (כ"ד כ"ה) מה טבו אהליך יעקב וגו' פירש רש"י על שפתחיהם אינם מכוונין זה מול זה כלו' שבני ישראל שומרים על הצניעות, "משכנותך" חניותך (שכל שבט חונה לעצמו ואינן מעורבין), דבר אחר, "מה טבו אהליך" מה טובו אהל שילה ובית עולמים בישובן שמקריבין בהם קרבנות לכפר עליכם, "משכנותיך" אף כשהן חרבין לפי שהם משכון עליכם, עכ"ל.

ויש לפרש בדרך רמז מוסר לשלב את ב' הפרושים ברש"י ביחד (שלפירוש א' מדובר על ענין הצניעות ולפירוש ב' מדובר על השראת השכינה ששרתה בבית המקדש ושעתיד לחזור לנו) שהשראת השכינה תלויה כפי דרגת הצניעות והקדושה שיש אצל בני ישראל, ובזה תלוי הגאולה השלימה, וכמו שבגלות מצרים שמירת הצניעות זה מה שנתן לבני ישראל זכות להגאל ממצרים כמו שאמרו חז"ל (מד"ר שה"ש ...) שבזכות ד' דברים נגאלו וא' מהם על שלא שינו לבושם כלו' ששמרו על לבושם הצנוע.

ידוע מה שאמרו חז"ל שכשם שבמצרים נגאלו בזכות הנשים הצדקניות כמו כן גם בהגאולה העתידה עתידין להגאל בזכות נשים הצדקניות, ויתכן שלמדו את זה ממה שכתוב (...) "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" ומבואר בספרים הק' שכל עניני הגאולה השלימה יהיו דומים לגאולת מצרים כי היא היתה המקור והשורש לגאולה העתידה, כי בכל מה שנעשה בגאולת מצרים נעשה בזה אז (על כל פנים בכח) גם הכנה לגאולה העתידה, ועל פי המבואר בספרים הק"ה עיקר צדקת הנשים תלוי בזהירותן בצניעות, ולכן מכיון שזכות זו עמדה אז לבני ישראל לצאת ממצרים כמו כן יהיה בגאולה העתידה שזה הזכות שיעמוד לנו להגאל (ולפי זה מובן למה היצר הרע מגרה היום את כל העולם ואת הכלל ישראל להכשל בצניעות ולהיות נתפס בדרכי הגוים בפריצות ח"ו כי על ידי כן מתעכב עוד ביאת משיח צדקינו והגאולה השלימה, וכמתבאר בהמשך הדברים).

ולענין זה הנזכר שבזכות הצניעות השכינה שורה בישראל ויתקיים בנו המשכן והמקדש יש לסמוך מה שמצינו בפסוק בפ' תרומה (כ"ו י"ב) "סרח העודף ביריעות האהל תסרח על אחרי המשכן" כלו' שתהיה נגררת על הארץ, ואמרו על זה בגמ' (שבת צ"ח:) "וז"ל תנא דבי ר' ישמעאל למה משכן דומה (כלומר שציותה תורה שיריעות המשכן יהיו ארוכים מלאחריהם עד שיהיו סרוחים

לאחוריה זה כדי שיהיה בצורתה דומה) לאשה שמהלכת בשוק ושפוליה מהלכין אחריה, פירש רש"י ושפוליה, (כלומר) שולי בגדיה וכו' נגררת בארץ, עכ"ל, הרי לנו שבמשכן נעשה זכר לאשה צנועה שבגדיה ארוכין ונגררין בארץ, ויש להבין למה דוקא צוותה תורה לעשות במשכן זכר לענין זה וכי מה זה שייך דוקא להמשכן, אלא יש לפרש שרצה התורה ללמדנו שהמשכן שהוא המקום ששם שורה השכינה בישראל הרי זה בזכות הצניעות של בנות ישראל ואם יחסר זה אי אפשר לנו לזכות לבית המקדש ולהשראת השכינה שבו.

ועוד יש להוסיף לענין זה שגם עתה בזמן הגלות כמה שמוסיפים צניעות וקדושה יש יותר השראת השכינה בבחינה מעין השראת השכינה בבית המקדש, וזה לפי מה שכתב רש"י שאפילו בזמן חרבן בית המקדש לא נלקח לחלוטין אלא כמו משכון שכאשר ישולם החוב יחזירו לו את המשכון, וידוע מה דאיתא שהקב"ה כביכול שומר גם כן את מצות התורה הק', וידוע ההלכה במשכון שאם לקח המלוה מן הלוחה כסות לילה (והוא צריך אותו בלילה לישון אתו) מחויב המלוה להחזיר לו את המשכון למשך הלילה, כמו כן הרי זה כך שמי שמרגיש את החסרון של בית המקדש והוא זקוק אליה כי מרגיש שאיננו יוכל להיות בלעדה ומצטער ונאנח על גלות השכינה, אזי הוא זוכה שמחזירים לו בחינה של בית המקדש כאילו בית המקדש קיים לאותה שעה שהוא מרגיש כך, כמו העני שהרי זה כסותו לעורו וכלי זה אין לו במה לשכב.

אמנם המקום איפה יהיה נשלח שפע זה גם בזמן גלותינו הוא דוקא במקום שהוא מתאים לאכסן את המלך, והנה המקום המתאים לאכסניא עבור השכינה הקדו' יש לנו ללמוד מאותו אכסניא שהקב"ה בחר בעצמו עבורו, וזהו המשכן ולכן רק אכסניא שתהיה דומה לצורת המשכן היא ראויה לזה, וכמו שרמזה לנו התורה הק' בצורת המשכן שהיתה דומה לאשה צנועה ששיפולי בגדי' נגררים לארץ כמבואר בברייתא הנ"ל, ולפי זה נמצא שמי שיש לו צניעות בביתו כראוי, ביתו ראויה להיות נעשית כמשכן שהיא מעון שהשכינה תשרה בה.



ובאופן זה יתפרש גם מה שפירש רש"י בפסוק ב' שראה שאין פתחיהן זה כנגד זה (היינו הצניעות) ... עלה בלבו שלא יקללם, ע"כ, ויש להבין למה ע"י שראה בהם ענין הצניעות הבין שאי אפשר לקללם, והלא מה שרצה וחשב לקללם היה ע"י שרצה לעורר הקטרוג על חטא העגל כמו שפירש רש"י ובתרגום במה שכתוב "וישת אל המדבר פניו" ושעל ידי כך יחול עליהם הקללה וא"כ מה נשתנה ע"י שראה אצלם הצניעות הלא אמרו חז"ל (...) אין מצוה מכבה (כלו' מבטל ומכפר על) עבירה.

אמנם הענין הוא כך שמאחר שראה מעלתן בצניעות הבין שזאת תגן עליהם שלא תחול עליהם הקללה והקטרוג אפילו מכח חטא העגל כי הצניעות מגינה אפילו כאשר יש קטרוג מכח

(בשם הגר"א) שמצות הצניעות לנשים יש לה הזכות והכח כמו לימוד התורה לאנשים ולכן כמו שמצות לימוד התורה (כראוי) מגינה על האדם מלחול עליו פרענות (בעולם הזה) כמו כן הוא הצניעות.

ויש להבין שאין הכוונה שהקב"ה מוותר ומכפר על עבירה שעשה האדם בזכות לימוד תורה שהרי אמרו חז"ל שאסור לומר שהקב"ה מוותר אלא הכוונה שנותן לו

^ה כמו שמובאים דבריהם בספרינו בקרב מחניך ובקונטרס הקול קורא ע"ש.

^י ואע"פ שמבואר בחז"ל חטאים אחרים שבגללם היה חורבן, אמנם זה מה שכתב החתם סופר (...) שבכל מקום שהיה ירידה וקלקול היתה תחילת ירידתם וקלקולם בענין הצניעות ומתוך זה ירדו אחר כך בכל, ע"כ דבריו הק'.

^י ע"י בספרנו בקרב מחניך (במלואים שם...) שכתבנו שם

^י ואע"פ שכבר למד איזה שיעור קטן אחרי התפלה כדאי' בש"ע א"ח (סי' קנ"ה) שיש ללמוד שיעור בדברי תורה יתיך ומיד אחר התפלה, עם כל זה עדיין אין זה התחלה של לימוד קבוע כנזכר.

^י ואפילו אם ירצה לדבר בעניני עבודת ד' אם זה שיחה דהיינו יותר מכמה מילים קצרים גם זה לא יעשה לפני שגמר סדר א' קבוע כנזכר.

חטאים אחרים, כמו שהיה במצרים שאע"פ שהיו ירודים מאוד בשאר הדברים (וכמו שכתוב ואת עירום ועריה) בכל זאת עמדה להם זכות הצניעות להגאל כי בזכות זה השכינה שורה עליהם ובמקום שהשכינה שורה בודאי שלא תחול עליהם שום קללה בעולם כמו שכתוב "ונגע לא יקרב באהלך", ועל כן התייאש מלקללם.

ואע"פ שכשמתרבים שאר עונות ודרך כלל כשיש רוב עונות חל העונש ואין מיעוט המצוות מציל, אמנם מצות הצניעות כן מצילה כמבואר בפרשת תצא (דברים כ"ג ט"ו) "כי ד' אלקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך וגו' והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" כלו' שד' מציל אותנו מהצרים אותנו בתנאי א' והוא שמחנינו קדוש ולא נמצא במחנינו ערות דבר דהיינו חוסר צניעות, (ואפילו אם יש עונות אחרים) הרי לנו ששמירת הצניעות והקדושה הוא שמביא עלינו את השמירה.



והנה אמרו חז"ל (סנהדרין ק"ה:) שכל הברכות של בלעם חזרו לקללה (מסתמא הכוונה אחרי שחטאו) חוץ מברכה זו זה מה טבו וגו', וצריך ביאור למה דוקא ברכה זו נשארה בישראל, אמנם להאמור יובן היטב כי מכיון שבזכות הצניעות שורה השכינה תמיד בישראל אפילו בשעת החרב ובגלותו וזה שורה בבתי כנסיות כי זה המקום המוכן להשראת השכינה ולכן הם נחשבים מקדשי מעט, וא"כ כל זמן שהצניעות קיימת בכלל ישראל לא יכולה להתבטל ברכה זו שיהיה להם בתי כנסיות ובהי מדרשות.

היוצא מהאמור שכל שאר הברכות נתבטלו כשנתרבו העונות והקטרוגים ומיעוט המצוות (שכן קיימו) לא יכלו להגן מהקללה שנגרם ע"י רבוי העונות מה שאין כן הברכה שמתלווה ע"י מצות הצניעות דהיינו שממשיך לנו השראת השכינה (שמתקיים בנו בבתי כנסיות ומדרשות) היא נשארה מכח שמירת הצניעות.

ולפי זה הכוונה במשאמרו חז"ל שברכה זו לא נתבטלה הכוונה כל זמן שמקיימים המצוה שממשיך ומחזיק ברכה זו דהיינו הצניעות מה שאין כן שאר הברכות אפילו בשעה שיקיימו אותן המצות המחזיקין וממשיכין אותן הברכות בכל זאת לא התקיימו אותן הברכות שמכיון שיש רבוי משאר עונות אין המצות הפרטיות האלה בכחן להחזיר את הברכות, וזה כוונת אמרם שחזרו לקללה כלו' שנתבטלו הברכות אע"פ שכח המחזיקין קיימות מה שאין כן

אריכת אפים שמאריכים להאדם זמן ונדחה הפרענות כדי שיוכל לחזור בתשובה אבל לעולם העליון שמור כל דבר בלי ויתור, כמבואר ענין זה בספרים הק'.
 "ומה שכתוב (דברים כ"ז ו) ויהפוך ד' וגו' את הקללה לברכה וגו' נאמרה רק על ברכה זו, (ולכן כתוב ל' יחיד את הקללה" ולא כתוב "הקלות" ע"כ.

ההוספת המעתיק, יש להסתיק לענין זה מה שאמר פעם הבעל אבי עזרי נכרש בריבם לאברכי הכוללים, שיבקש אז לראות כל הבני כוללים בירושלים ונסע לשם במיוחד לדרוש להם, ואלו כוללים שאמרם לאם הצניעות של בני ביתם של הבני כולל יורד (כמו שהיה אז בהתלתל הירידה שעל ירידה כזאת כבר לא מדברים על זה היום מכיון שקם ל' דרבה מינה) אזי יש לסגור הכוללים כי התורה של בעליהן של אלה שלא הולכות בצניעות הולך להסתיא ח"ו, ע"כ דבריו הנלהבים שדבר אז ברגש קודש, ע"כ **ההוספת המעתיק**.

ועי' מה שכתב האבן עזרא (כ"ז כ"א) לפרש בפסוק לא הביט און ביעקב וגו' שכוונת בלעם היתה לומר הטעם שאינו יכול לבטל הברכות (שכבר נתברכו בני ישראל מאת ד'

במצות הצניעות כן מגינה מהפרענות.

ובזה שאמרו חז"ל (שם) שברכה זו נתקיימה תמיד בגלות בזה הודיעונו חז"ל שמעולם לא נתבטלה הצניעות מבנות ישראל ואפילו בשעה שנכשלו בעבודה זרה ושאר חטאים עם כל זה שמרו על צניעותן לכן הברכה שקבלו עבור הצניעות נשארה קיימת.

אמנם אם בזמן מן הזמנים יתבטל מצות הצניעות מבני ישראל ח"ו בודאי יש לדאוג שלא יחולו כל הפרעניות שנעצרו מפני מצוות הצניעות, והנה מצינו בגמ' (סוטה מ"ט:) שאמרו על זמן של עקבתא דמשיחא (שזה הזמן שאנו נמצאים בו היום) "בית ועד יהיה לזנות" כלו' שהבית מדרשות יתבטלו ח"ו ובמקומם יהיו ח"ו דברים מגונים ושפלים ד"י, וזה רמז שהצניעות תתמעט ולכן כפי ערך שממעטים בהצניעות מתמעט ממילא הבתי מדרשות, והרי לנו מזה שאע"פ שאמרו חז"ל שבכל הדורות לא נתבטלה ברכה זו, בכל זאת בעקבתא דמשיחא כן תתבטל על כל פנים במדה מסוימת.

ודבר זה יש לראות היום מאוד למתבונן היטב במצבנו היום שאפילו הבתי מדרשות שהם קיימים בצורה החצונית ושטחיות הדברים ולומדים שם תורה, אמנם איכות הדברים איך נראה הלימוד בין בהתמדת התורה ובין בצורת הלימוד הרי זה כואב ומדאיג מאוד כי איך תורה כזו תוכל להגן עלינו לקיום העולם בפרט בסכנה החופפת עלינו כל יום ממה שעומד להתפרץ ח"ו.

ויש להבין על פי המבואר כאן שהסיבה של ירידת בתי מדרשות והישיבות בצורה נוראה כזאת שהוא היום הוא מפני הירידה בצניעות של בתי הבני תורה ובני ישיבות וזה פשוט למבין כראוי על פי דעת התורה לאמתה של תורה".

ומה שקורה בזמנינו היום שרובם של כלל ישראל נשכחה מצות הצניעות הרי זה כשלון שלא היה אצל בנות ישראל מעולם ועד עולם ועל כן יש לנו לדאוג מאוד מאוד על מצבינו ושמירתנו מסכנות הגדולות המרחפות על כל העולם כולו ועל ארץ הקודש בפרט.



והנה בפסוק (כ"ד י"ד) לכה איעצך וגו' פירש רש"י (והוא מגמ' סנהדרין נ"ה:) שהעצה שנתן לו בלעם היתה להחטיא את ישראל בזימה, ע"כ, ובמפרשים התלבטו למצוא איפה מרומז בפסוק שהעצה היתה בענין הזימה".

אמנם לפי האמור יש לפרש שמפסוק זה של

כמו שכתוב לפני זה (בפסוק כ') וברך ולא אשיבנה) הוא מכיון שלא הביט און ביעקב וגו' מפני שאין בהם דבר, ולפי זה מובן שאם יהיה און בני ישראל יתבטלו, שנתן לו בלעם להשיל את בני ישראל יתבטלו, שנתן מואב כי אז תחול בהם הקללה, וזו היא העצה שהבין בדבר בלעם, ע"ש, והנה עדיין צריך ביאור לפי פירושו מאיפה הבין בלעם שדוקא ע"י חטא זה של חוסר קדושה בזימה וחוסר צניעות יתבטלו הברכות אמנם לפי הפירוש האמור יתבאר היטב.

ר"ל (בסו"ה בקנאו) ולולי הוא שקנא הייתי מכלה כל ישראל בדבר בקנאתי עכ"ל.
 "והנה אע"פ שבפסוק (כ"ה ד') מבואר שאמר ד' ית' למשה שעל ידי שישפטו את העובדים לפעור למיתה ויוקיעו אותם לד' נגד השמש בזה ישוב החרון אף כלו' שתעצר המגיפה, בכל זאת למעשה נעצרה המגיפה ע"י קנאת פנחס וכמבואר בפירוש בתורה הק' ריש פרשת פנחס שהמגיפה נעצרה ע"י מעשה פנחס, ובעל כרחינו לומר שמכיון שנדרז פנחס ומיחה על מעשה זמרי על ידי כן נעצרה המגיפה תיכף ומיד עוד לפני שהספיקו הדייני

מה טובו וגו' לקח בלק העצה להחטיא את ישראל בבנות מדין כדי שבה תסתלק השראת השכינה מבני ישראל ויתבטלו כל הברכות הללו ויחול עליהם עונש.



ועל פי זה יש להוסיף עוד לפרש ולהבין בענין פנחס שהציל את כל הכלל ישראל שלא תחול המגיפה ח"ו על כולם כמו שכתוב "השיב את חמתי וגו' בקנאו את קנאתי וגו' ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי" שמשמע כליון גמור וכן כתב בפירוש האבן עזרא".

והנה יש להבין שמכל הפסוקים משמע שקנאת פנחס היתה על ענין עבירת העריות ולא על עבודה זרה של פעור כמו שכתוב (כ"ה ד') "והנה איש מבני ישראל בא ויקרב וגו' את המדינית" וגו', ועי' פירש רש"י (שם ז') שפנחס נזכר את ההלכה שהבועל ארמית קנאין פוגעין בו ואמר לו משה שהוא יקיים את זה וכך עשה, הרי לנו שקנאתו היה על ענין בועל ארמית ועל ידי כן ותעצר המגיפה.

ולכאורה אינו מובן איך על ידי זה נעצר המגיפה והלא מבואר בפסוק שהמגיפה באה על חטא של עבודה זרה כמו שכתוב (בפסוק ג') "ויצמד ישראל לבעל פעור ויחר אף ד' בישראל" ופירש רש"י "שלח בהם מגיפה", עכ"ל, וא"כ איך קנאת פנחס שהיה על חטא של בועל ארמית עצר העונש של חטא עבודה זרה.

אמנם לפי מה שנתבאר ששמירת הקדושה משרה את השכינה ועל ידי כן נעצרים גם העונשים על שאר עבירות אתי שפיר היטב בס"ד"ב והוא כפ"פ ת"ל.

ולפי האמור יוצא שלא רק שהציל אותם גופם מכליון אלא גם את המצב של השראת שכינה והחזרת בית המקדש והגאולה שלימה הציל כי הרי אם לא היה נתכפר החטא ההוא היה זה ח"ו מונע את החזרת השראת שכינה בישראל כמו שנתבאר.

ומהאמור יובן מאוד מדוע השכר שקבל פנחס על מעשה זה היה שהוא יהיה המלאך המבשר בשורת הגאולה כמו שכתוב בתרגום ירושלמי כאן (בפסוק ב') וזה היה במדה כנגד מדה, שמכיון שהוא הציל את הגאולה שלימה דהיינו החזרת השכינה בישראל שלא תתבטל ח"ו שזה הוא גם ענין הגאולה שלימה ונמצא במעשה זה גם הציל את הכלל וגם הציל את הגאולה שלימה ועל כן במדה כנגד מדה קבל את השכר שגם בשעתו יהיה הוא המבשר על כך.

ויש להבין מה שאנו רואים היום שמצות

ישראל לקיים הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל פעור ולהוקיע אותם תחת נגד השמש ועל ידי זה יצא ריוח גדול כי אם הוקיעו אנשיו נמשכת עד ששושפתי יעשו את שלהם כנזכר היו ביני לבני הרבה יותר מתים במגיפה, וזאת היתה זכותו של פנחס.

אמנם באמת לא רק זה נחשב זכותו של פנחס אלא התורה מייחסת הצלת כל הכלל לזכותו של פנחס כמו שכתוב ריש פרשת פנחס בקנאו את קנאתי וגו' ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי שמשמע שכל הכלל נצלו בזכותו, וצריך לומר שמכיון שהאדרז ועשה למעשה שעשה בזה היה באמת כבר די להציל את כל הכלל אפילו בלי שהשופטי ישראל יעשו את מצותם ונמצא שהוא בזריזותו תפס ראשון את ההצלה ונעשה הוא הזריז ונשכר שקבל הוא כל השכר של הצלת כל הכלל, והרי לנו מזה כדברינו שזכות שמירת הקדושה מגין גם נגד העונש על שאר עבירות כמו שהיה כאן שהגין גם נגד העונש על עבודה זרה של פעור, וזה כמו שנתבאר בפנים ששמירת הקדושה מגינה על הכל.

הצניעות היא מוזנחת ומושפלת יותר משאר כל המצוות והיינו שאפילו אצל שומרי תורה ומצוות שהם מקפידים על כל דקדוק קל והידור בהלכה וחרדים מאוד לכל דבר ד' בכל מצוה, עם כל זה מצוות הצניעות מוזנחת אצלם ודוקא בענין זה של אריכות הבגדים וכו' ורואים שפּרוצים בו וכל מה שמעוררים כל הרבנים נגד לא מועיל אלא היצר הרע שולט עליהם נגד כל הגיון וכל שכל, ועל כן הרי זה חידה שתומה להבין מה נשתנתה מצוה זו מכל המצוות שמזלזלין בה כל כך.

ובעל כרחינו שהתשובה לזה היא שמכיון שבזה תלוי הגאולה שלימה שהיא הסוף וקץ להיצר הרע ולהס"א כי בגאולה האחרונה הם יתבטלו ויתבערו לגמרי מן העולם לנצח נצחים, ועל כן היצר הרע מתאחז ומתנפל עלינו בכל כחו לא לתת לנו לשמור על הצניעות למען הצלת קיומו.

אמנם המתבונן בעומק יותר יבין את אשר לפנינו ושאלו שמזלזלין בהצניעות הם מסכנים עצמן שלא יהיה להם ח"ו זכות קיום בזמן הגאולה שלימה כי כשיתבער רוח הטומאה והיצר הרע מן העולם יהיה ח"ו חלקם עמו כמו שנתחברו אתו גם עתה ע"י בגדי הפריצות וחוסר שמירת הצניעות, ועל כן בודאי ישראל שקדושים הם כאשר יתבוננו וישימו לב לכל זה יתנתקו מהיצר הרע הזה שרוצה לאבדם מן העולם ויזרקו בגדיהם הפרוצים ויתקנו עצמם בעוד מועד ועל ידי כן יצילו את חייהם ויוכלו לראות בבנין ירושלים ובית המקדש בב"א.

מאמר "באחרית הימים" צורת הגאולה האחרונה

הנה הנבואה על ענין הגאולה שלימה שנאמרה בפרשה זו (פרק כ"ד ז' - י"ב) על ידי בלעם הרשע היא פליאה גדולה ותמה מאוד איך לא נתגלה דבר זה שהיא תכלית כל בריאת העולם על ידי משה רבינו ולא על ידי ערל טמא ורשע כבלעם, וכתוב גם כן על נבואה זו ויקר אלקים אל בלעם ופירש רש"י ל' טומאה וגנאי, ושם נתגלה חבתן ושבחן של ישראל וענין אחרית הימים ומלחמת גוג ומגוג וכו' מה שלא נזכר ולא נתפרש בשום מקום אחר בחמשה חומשי תורה ע"י משה רבינו, והלא דבר הוא, והרי זה אומר דרשוני וחי.

והנה יש לבאר הענין בכמה אנפי, ואופן א) הוא כדלהלן, וקודם כל נקדים ב' דברים, א) היא מה שיש לדעת שכל דבר שנזכר בתורה הק' יש בתוכה כל כחה של הדבר וכמו שמצינו שבזמן שאי אפשר לאדם להקריב קרבן יכול להשיגה ע"י שיעסוק בפרשה ההיא בתורה הק' כמו שאמרו חז"ל כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה וכמו כן בכל הקרבנות, ע"ש.

ומבואר בספרים הק' שכמו כן בכל שאר המצוות שאם האדם אנוס ואינו יכול לקיים איזה מצוה שהוא חייב או שרוצה לקיים ילמד פרשה ההיא בתורה הק' ועל ידי זה ישיג פנימיותה ויהיה נחשב לו (יחד עם החישוב לעשות) כאילו עשה בפועל ממש, וכמו כן הוא בכל ענין וענין ובכל פסוק ותיבה שנזכר בתורה הק'

יש בו כח ואור רוחני עצום שאפשר להמשיך ענינה ע"י העסק בה, וישנם כמה ספורים מצדיקי עולם שהמשיכו כל מיני ישועות וענינים בלי שום התעסקות בשמות וסגולות אלא באופן פשוט ע"י לימוד בתורה הק' בפשט הנגלה בגמ' או בשו"ע וכדו', באותו ענין ששייך להענין שרצו להמשיך" (ע"י שו"ע ופוסקים באיזה אופן מותר להשתמש בפסוקי התורה כי הרי אסור להתרפאות בדברי תורה) וכל זה הוא בכח לימוד התורה הק'.

ויש להבין שמכל שכן שבשעה שניתנה תורה וירד שפע התורה לעולם הזה וע"י משה רבינו ע"ה בודאי שאז היה גדול כח השפעתה פי כמה וכמה מכיון שהיה אז מעיינה של התורה פתוח להריק שפעה לעולם הזה, וכמו שגדול כח מרוצת המים בשעה שיורדים מן ההר להעמק הרבה יותר ממה שהוא כח זרימתם אח"כ כשכבר עמדו ממרוצתם ומי שיתקרב להצנור לשאוב מים בשעת ירידתם מההר מלמעלה למטה בודאי יקבל הרבה יותר מים כמובן, וכמו כן הוא לענינינו שבשעה שהוריד משה רבינו את התורה לעולם הזה היה כח השפעתה ומרוצתה הרבה יותר בחזק ממה שאחר כך, וק"ל.

הקדמה ב) היא כי הנה מצינו בתורה הק' שמשה רבינו רצה מאוד להמשיך כבר את הגאולה שלימה" וכמבואר במפרשים שרצה שביציאת מצרים יהיה כבר הגאולה שלימה ולא יהיה עוד גלות ביניהם, וענין זה היה תמיד מאויו של משה רבינו ולא הסיח דבר זה מדעתו וכל פעם שהיה עת רצון ניסה משה רבינו לפעול אז את הגאולה שלימה, ויש לדעת מה שמבואר בספרים הק' שהרבה מצדיקי הדורות שלפנינו היה בכחם להמשיך את הגאולה שלימה אלא מכיון שידעו שאין זה רצון ד' וכמו שהשביע ד' ית' אותנו שלא לדחוק את הקץ לכן התאפקו מלעשות זאת, אמנם לבס היה הומה תמיד על זה בלי הפסק ולא הסיחו דעתם מזה שום פעם.

ובזה יש לתרץ הקושיא (למה לא נאמרה נבואה זו על ידי משה רבינו), כי אם היתה פרשת הגאולה שלימה נאמרת ע"י משה רבינו ע"ה היה בודאי בשעת מעשה מתגדל המיית לבו להגאולה שלימה פי כמה וכמה ממה שהיה תמיד בלי גבול וערך ועל כן אע"פ שלא היה מכוון להמשיך את הענין מכיון שאין זה רצונו ית' כנ"ל אמנם הרי זה היה מאופק בתוך לבו, אבל מכיון שהיתה התשוקה שבלבו עולה אז על כל גדותיה יתכן שהיה זה גורם ממילא מאליו (בלי כוונה) התפרצות בלי כח המעצור, והיה נעשה הגאולה שלימה לפני הזמן בכח התורה כאמור¹⁰ ומטעם זה לא נאמרה בתורה זו של הגאולה שלימה ע"י משה רבינו.

ועוד יש לומר שאפילו אם לא היה קורה ההתפרצות הנזכר אלא שהיה משה רבינו מצליח לעצור את ההתפרצות בזה אמנם הצער שלו היה גדול בלתי מושג כי כשאדם רואה לפני עיניו דבר שמתעלף אליה ולא יוכל לגשת אליה הרי זה צער שאין דוגמתו ועדיף לו אלף פעמים

לא לראותו לפני הזמן שיוכל לגשת אליה, (וע"י מה שכתב באור החיים הק' (שמות י"ט א') על הפסוק בחודש השלשי וגו' ביום הזה באו מדבר סיני ע"ש ותבין), ולכן בכדי למנוע צער גדול זה ממשה רבינו שהוא אלף פעמים יותר מצער מיתה, לכן נמנע הדבר ממנו.

ועוד יש לומר שכח המשכת הגאולה שלימה היה נעשה (שלא בכח התורה כמו שנתבאר אלא מטעם אחר דומה לזה והוא) מכח הנבואה, ובכדי להבין זה יש להסביר מה שיש לדעת שבשעה שהנביא מנבא הרי הוא נמצא שם במקור הדברים (ובהמשך יתבאר ענין זה) ומשם יכול להיות נמשך תיכף ומיד קיום נבואתו ביחד עם אמירת הנבואה, חוץ אם הנבואה נאמרה בצורה מוגבלת לזמן מסויים, אמנם בנבואה זו בענין הגאולה שלימה מאחר שבאמת יש אפשרות שהגאולה שלימה תהיה תיכף ומיד אם יעשו בני ישראל תשובה וכמו שאמרו חז"ל (סנהדרין צ"ח.) "היום" אם בקולו תשמעו לכן לא היה מושלל לגמרי שלא יכול להיות נמשך הגאולה שלימה תיכף ומיד עם נבואתו, והנה כבר נתבאר לעיל שלבו של משה רבינו היה הומה להמשיך כבר את הגאולה שלימה וכן בנו של ק"ו שבשעה שהיה רואה ומקבל את הנבואה והיה דבוק בעולם ההוא דהיינו עולם הגאולה (שממש נמשך נבואת הגאולה שלימה) כמו שתמיד היה מקבל נבואתו ממקורה ממש ולכן יכול להיות נמשך הגאולה שלימה ממילא מתוך דברי נבואתו.

וזה בא ללמדנו כמה היה גודל התשוקה של משה רבינו ע"ה להגאולה שלימה שעל ידי התשוקה לבד היה יכול להמשיך את הגאולה שלימה, ויש לדעת שענין זה להשתוקק תמיד להגאולה שלימה הרי זה באמת חובה על כל יודי ונתבעים על זה בבית דין של מעלה וכמו שאמרו חז"ל שא' מהשאלות הראשונות ביום הדין הוא האם ציפת לישועה.

ויש לדעת שענין זה של התשוקה להגאולה שלימה היא א' מהתנאים המוכרחים להיות בכדי לזכות להגאולה שלימה וזה מהדברים המעכבים לגבי הגאולה שלימה כמבואר בנביא שא' מהדברים שמכשירים את האדם לזה הוא הצפיה להגאולה שלימה, ויותר מזה מבואר בספרים הק' שמכח התשוקה של כל יודי מכל הדורות ועד עתה נבנה בית המקדש השלישי ואם יחסר המזג מהסכום הנצרך תשוקה א' הרי זה מעכב את בניית בית המקדש ולכן כל אחד צריך לעשות חשבון עם עצמו כמה הוא משקיע בענין זה לעורר לבו לכן וכמה הוא כבר הגיע ל שלימות בזה.

ויש לדעת שכוונת התשוקה להגאולה שלימה היינו להתגלות מלכות שמים בעולם שזה באמת עיקר הענין והאושר של הגאולה שלימה ומי שאינו מצפה ומתגעגע לזה בלבד איננו מוכשר וראוי לקבלה וכמו שמבואר בנחש יגדל וכו' "ישלח לקץ ימים משיחנו לפדות מחכי קץ ישועתו" ואלו שלא יהיו מוכשרים איתא בנביאים ובמדרשי חז"ל ובספרים הק' שלא יוכלו להתקיים ויהיו נעדרים ח"ו במלחמת גוג

¹⁰ וכמובן שתלוי לפי דרגת העוסק והעסק בו, כי רק מי שלומד תורה לשמה שעליו נאמר שזוכה לדברים הרבה הוא זה שתורתו נעשית לו (כלל) אומנותו שיוכל לברא על ידה דברים ולהמשיך מה שצריך לו ע"י עסקו בה, וישנו סיפור מהחיד"א כשהיה במדינת איטליא (כמדומה) שהיה ריגון על אשת איש שנחשדה על מעשה סוטה, וצוה החיד"א להביאה לבית הכנסת לעזרת נשים ושכל בני

ביציאת מצרים ועל זה אמר שלח נא ביד תשלח. ¹⁰ וזה היה יכול לגרום סכנה גדולה לכל באי עולם כי מכיון שהעולם לא היה עדיין מוכשר ומוכן לזה יהיה זה דומה למה שהיה בבריאת העולמות שלפני התיקון כידוע בספ"ח שהאור היה גדול יותר ממה שהיו הכלים של העולם יכולים לשאת ועל ידי כן נעשה שבירת הכלים וכל המסתעף כידוע ליר"ח.

העיר יתאספו בבית הכנסת והוציא הספר תורה וקרא בה פרשת סוטה וכוון כלפי האשה הנחשדת וכשסיים לקרוא את הפרשה קרה לה כמו שהיה קורה לסוטה ונאבדה באותה מיתה משונה כמו כשהיה הכהן משקה את הסוטה בבית המקדש ונתקדש שם שמים ברבים ולמדו כולם ליראה את ד'.

¹¹ ומטעם זה סירב מקודם להיות המלאך הגואל

ומגוג ובהופעת החבלי משיח שיופיעו לפני הגאולה שלימה וזהו הפחד הגדול שיש במלחמת גוג ומגוג וצריך כל אחד ואחד להכין לו זכות להשאר במלחמת גוג ומגוג ולקבל פני משיח צדקנו.



ועוד אופן ב) יש להוסיף לתרץ הקושיא למה נאמרה נבואת הגאולה שלימה ע"י בלעם ולא ע"י משה רבינו, ולזה יש להקדים ד' הקדמות.

הקדמה א) על פי הידוע שכל עניני הגאולה ויורדים בעולם הזה דרך הסתרות וכמו נשמת משיח שהשתלשלה על ידי ענין תמר עם יהודה, ולידת רות שהשתלשלה ע"י מעשה בנוט לוט, וכן ענין לידת דוד המלך, וכמו כן הרבה ענינים וכל זה מפני גודל הקטרוגים ומלחמת הסט"א נגד הגאולה שלימה ולכן יש צורך להסתרים מפניהם ולהורידם לעולם הזה באופן מוסתר מפניהם שלא יעלה בדעתם שזה הכנה להגאולה שלימה, וכל זה מפני שאין זכויותינו מספיק לבטל כל הקטרוגים ואין לנו זכות מספיק להמשכת הגאולה שלימה¹⁰ וכמבואר ענין זה בספרים הק'.

הקדמה ב) מה שיש לדעת שישנה אפשרות לב' אופנים איך תהיה הגאולה שלימה כי אם יהיה לנו מספיק זכויות ונהיה כולנו כל' גם (לפחות) הבינונים ראויים מצד מעשינו להגאולה שלימה אזי יופיע הגאולה שלימה בדרגא מעולה ומרוממת והמשיח יהיה מלאך שירד מן השמים לעיני כל וזה יהיה נעשה נשמת המשיח שתשרה על ראש מלך המשיח, מה שאין כן אם ח"ו לא יהיו כולם (כל' אפילו הבינונים) ראויים אזי יופיע הגאולה שלימה בדרגא יותר שפילה ופשוטה כמבואר ענין זה באור החיים הק' בפ' בלק (כ"ד ע"ש¹¹).

הקדמה ג) הננה ידוע שכל הנבואות שבאור ספרי הקודש שנאמרו בעניני הגאולה לא ידוע לנו בדיוק איך יתקיימו בפועל כי ישנה אפשרות ואופנים ודרגות שונים איך שיכולים הדברים להתפרש, כי הנבואה נאמרה באספקלריא שאינה מאירה אלא בחידות וחלומות וכמבואר

בפ' בעלותך (...) ההבדל בין נבואת משה רבינו לשאר נביאים, מה שאין כן במה שנאמר בתורה הק' ע"י משה רבינו ע"ה נאמרה באספקלריא המאירה במלים ברורים ולכן התהוות הדברים יהיו בדיוק לפי הדבור שנאמרה.

הקדמה ד) שיש לדעת שכל דבר ושפע שצריך להופיע מן השמים להעולם הזה צריך שיהיה דרך התורה הק' ולכן צריך להיות מקודם נאמר בתורה הק' בהר סיני ע"י משה רבינו ע"ה, ומשם בארה ונשפעת לעולם הזה, וכל דבר שאין לו מקור בתורה הק' אי אפשר לרדת לתוך העולם הזה, ועל כן אמרו ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא, וכמו כן ענין הגאולה שלימה מוכרח להיות נזכר ועל כל פנים נרמז בתורה הק', (ויש להבין שגם צורת כל דבר איך צריך להיות יוצא לפועל בעולם הזה כתוב או רמז בתורה הק').

ומעתה יש להבין את אשר לפנינו שאם היה מופיע נבואת הגאולה שלימה למשה רבינו היה מופיע לפי הדרגא שלו וכמו כל התורה כולה באספקלריא המאירה ואז היה מוכרח להתקיים כפי המובן הפשוט והברור מדבריו, ואז בכדי שיתאפשר להופיע בעולם הזה היה צורך שהעולם הזה יהיה ראוי לקבלה דהיינו שיתעלה העולם הזה בדרגא שיהיה לו כלים לקבל את האור כי טוב¹², וזה תלוי בדרגת בני ישראל איך יהיו בשעה שיגיע הזמן להופעת הגאולה שלימה, ואם ח"ו לא היו ראויים לא יהיה אפשרות להופעת הגאולה שלימה ח"ו ולכן היה צורך שיהיה נכתב בתורה בדרגא היותר פשוטה ושפילה כדי שבאם ח"ו יהיו בני ישראל ראויים לדרגא המעולה תהיה האפשרות להופעת הגאולה שלימה בדרגה הב'.

והנה כשנאמרה על ידי בלעם היה מוכרח להתעטף בהרבה עטיפות ולבושים וכסויים, עבים וגסים כדי שיהיה הפסק בין הנבואה הקדושה והטהורה לפיו הטמא והערל של בלעם הרשע גם כדי שהוא לא (יתפוס ולא) יבין את עומק ורוחניות הדברים ולא יכניס בה עין הרע ושלא יהיה לו חלק בה אפילו רק בגילוי הדברים וכאשר לא יהיה מובן אליו אזי אין לו חלק בגילוי הדברים (וכמו "הבי דואר" שנשלח ע"י מכתב

¹⁰ ואע"פ שסוף כל סוף בשעה שיופיע הגאולה שלימה אפילו אם יגיע זמנה בהכרח להיותנו ראויים וכמו שאמרו חז"ל (סנהדרין ע"ג:) כלו כן הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה וכמו כן כתוב בנביא (יחזקאל כ' ל"ג) "אם לא (תהיו ראויים) ביד חזקה אמלך עליכם" ופירשהו חז"ל (... שמעמיד עליהם ד' ית') מלך קשה כהמן ועל ידי כן (ע"י הצרות והפחד) יחזרו בתשובה, אמנם ההכנות נעשים לפני זה בשעה שעדיין אין אנו ראויים ולכן המקטרוגים רוצים למנוע ולעכב את ההכנות.

ואם ישאל השואל למה יש צורך להכין את ההכנות לפני הזמן הלא אפשר לחכות עם ההכנות עד זמנה של הגאולה שלימה, הנה אלו"פ שהרי זה המנוע וסתר דרחמנו שאין לנו עסק בסתרות הללו אמנם בכל זאת כדי לשבר את האוזן ב' תשובות בדבר א) שאולי ח"ו לא יהיו ראויים עד רגע האחרון, ואז יצטרך שיופיע כל ההכנות שבכללם הוא כל החבלי משיח ויהיה קשה יותר מדאי לקבל אותם בפעם א' ולכן ד' ית' הפשיט את זה לאורך היזם ומופיע חלקים קטנים כל אורך השנים של אחריית השנה ב'.

ותשובה ב' למה ד' ית' מקדים ההכנות לפני רגע האחרון כי אם אחרי שכבר יעשו תשובה שלימה יצטרכו לחכות עד שיהיו נעשים כל ההכנות יש לחשוש שביני וביני יחזרו בהם מתשובתם ויחזרו לסורם ויפול הכל בפח ח"ו ועל כן מקדימים את כל ההכנות כדי שברגע שיחזרו בתשובה ראוייה שתקבל בעיני ד' ית' אזי תיכף ומיד לפני שיספיקו ח"ו לירד מזה תיכף ומיד תופיע כבר הגאולה שלימה ויהיה כבר התיקון השלם בב"א.

¹¹ וע"י שם מה שהביא שם (ומקורו בזוהר הק') שיש שתי

סגור שאז לא נחשב להם חלק בגילוי הדברים הנאמרים (שם) ולכן כל מה שהשיג בצורת הגאולה השלימה הוא רק את הטובה והמצב הגשמי (שזה החלק הטפל) שיהיה נשפע בזמן הגאולה השלימה. והרי זה כמו במשל הגשמי שהרבה צנורות עוברים דרך כמה מקומות ובכל זאת אין זה משנה כלום לגבי השפע שבתוך הצנור¹³, אלא השפע עוברת דרך הצנור עד המקום שאליה המכוון ושם נפתח הפתח ומתגלה השפע והצנור מוריקה אותה שם, וכמו כן היה כאן שאחרי שהצנור עברה דרכם והגיע אליו נפתחה הפתח בעבורנו.

ואין להקשות שאחרי שנאמרה רק בדרגא השפילה (ע"י בלעם) ולא נאמרה בדרגא המעולה א"כ מה יהיה אם בני ישראל יהיו כן ראויים להדרגא המעולה איך תוכל להופיע דרגא המעולה מאחר שלא נכתבה בתורה והרי נתבאר לעיל (בהקדמה ד') שכל דבר בכדי שיוכל להופיע בעולם הזה צריך שיהיה נכתב בתורה הק'.

אמנם התשובה לכך היא כי אע"פ שנאמרה מתחלה בדרגא השפילה (ע"י נבואתו של בלעם) נתאפשר הופעת הדרגא המעולה על ידי מה שחזר משה ואמרה לישראל וזה ע"י שמשה רבינו השיג ונתגלה לו הדרגא המעולה אשר רמזו וטמונו ומעוטף תוך הדברים ולכן אחר כך כאשר חזרה ונאמרה על ידי משה רבינו הוא המשך (כל' גילה) לתוך אותם התיבות גם משמעות אחרת לגמרי דהיינו דרגא המעולה שנתגלה לו לעכב מאחר שהתיבות הללו כבר ירדו לעולם הזה (ויצאו מתחת רשותם לקטרג עליהם) ומטעם זה לא היה על זה קטרוג, ולכן לא הפסדנו את האפשרות שתופיע הגאולה שלימה בדרגא היותר מעולה¹⁴ ונמצא שבעבורנו באמת נתגלה ענין הגאולה שלימה דוקא אחרי שנאמרה ע"י משה רבינו, ואלו לא חזר וקבלה משה רבינו מאת ד' היה נשאר כל הענין הזה סתום וחתום מהתגלות הגאולה שלימה וכמו שנתבאר לעיל.

שם אלא דרגת אלקות ועל זה היה נקרא משה רבינו איש האלקים.

¹³ ועוד ענין כלול במה שחזרה ונשנתה ונכתבה בתוך התורה הק' ע"י משה רבינו וכל זמן שנאמרה רק ע"י בלעם היה חסר לנו ענין חשוב וגדול, שהנה בלעם אמר בדבריו (כ"ד י"ז) אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב, וע"י אור החיים הק' שם שכתב שזה קאי על זמן של בעתה וזה יהיה אם בני ישראל לא יהיו ראויים מצד מעשיהם, מה שאין כן אם נחזור בתשובה שלימה אפשר להופעת הגאולה שלימה בכל יום כדאיתא בחז"ל (סנהדרין ...) שענה משיח לרבי יהושע בן לוי כשגהה בשמים שאם יחזרו ישראל בתשובה וימשיך את לבו כשגהה בשמים ויחזרו שכתוב (...) "היום אם בקולו נשמע" ע"ש, על כל פנים בנבואתו של בלעם היה כלול רק הזמן של בעתה ולא היה כלול הענין הנזכר של אחישנה ע"י התשובה, אמנם אחרי שחזר עליה משה רבינו נכנס בה ברמז גם הענין של אחישנה, ועוד יותר מזה שמה שזה כתוב בתורה זה עוזר לעשות התשובה המבוקשת כדי לקבל את הגאולה שלימה על ידה.

ועוד דבר שלישי הרי זה עוזר לנו והוא לעורר בלבנו את התשוקה וזה בדרך סגולה, וכן הוא בכל הפרשיות שכתובים בתורה הק' שכל פרשה של כל מצוה שהאדם לומד אותה ועוסק בה לשם שמים ומכל שכן כשמייעג עצמו בה הרי זה משפיע על לבו ההכשרה וגם התשוקה לקיימה שזה גם כן מכשיר את האדם ומאפשר ומקרב לקיים המצוה (וכמו שז"ה בתנאי שירצה לעורר זאת בלבו כמו בכל שפע רוחני שאי אפשר לאדם לקבלה אלא אם כן רוצה ומכוון לקבל אותה).

דרגות שיכול להיות או בדרגא של עני ורוכב על החמור (ועל זה רמז בדניאל ד' י"ד) ושפל אנשים יקים עליה) וזה בדרך דומה בעולם לדרך הטבע, וזה אם לא יחזרו הבינונים בתשובה ובלא שייבו דרכיהם ואז תהיה הגאולה בזכות כת הצדיקים שהם, מה שאין כן אם הבינונים יטיבו דרכיהם ויבא המשיח בזכותם אז תהיה ביאתו בבחינת דרך כוכב וגו' שזה בחינת מלאך שירד משמים וכו' ע"ש.

¹⁴ כדי שלא יהיה נעשה שבירת הכלים כמו שהיה לפני בריאת העולם.

¹⁵ ואע"פ שבספרים הק' איתא לגבי הרבה דברים שיש להקפיד שלא לקבל ממי שעינו צארו אפילו אם הדבר כשעצמו הוא טוב ממין שיופיע ראוי לפי מה שהרי זה פגום ופגום את המקבלו אמנם היינו דוקא בדבר שהיזנה דהיינו האדם שנעשה צנור לזה יש לו גם איזה תפיסת יד בהענין והוא המעבירו מדעתו ורצונו.

מה שאין כן בענין הנבואה שעברה דרך פיו של בלעם, לא בלעם העבירו דרך פיו אלא ד' ית' שם בעל כרחו את הדיבורים בפיו, והדבור יוצא מאליו אלא שהנבואה שהיא חלוצת השתים בפינו, ובתורת ומשנתו, אבל לא של בלעם שום תפיסת יד ומגע וכלי מתן בעצם עם הדיבורים, ועל כן לא פגם ולא נגע ולא הזיק כלל, והחילוק בין זה לזה הוא פשוט וברור וק"ל.

² ועוד שמכיון שהחידוש שנשפע עתה (ע"י משה רבינו) היה רק דרך מחשבה (ורמז) וזה לא נודע להם כלל כי המלאכים אינם יודעים כל המחשבות של בני אדם ומכל שכן שלא יכלו להשיג מחשבותיו של משה רבינו ע"ה כלל כי דרגתו היה גבוה הרבה יותר מדרגת המלאכים ובתוך מחו של משה רבינו ע"ה היה כמו עולם האצילות שאין

והנה אע"פ שנאמרה בתורה ע"י עטיפה בדרגה של הצלחת העולם הזה והגשמי (שזה רק מה שנתגלה לבלעם ולשומעים אותו)²² אמנם בכל זאת אין זה מענין עצם הגאולה שלימה כלל וגם אין הצפיה שלנו לזאת כלל ואין בזה קיום מצות צפית לישועה וגם אסור לנו לערב בלבנו צפוייה לכך יחד עם צפייתנו להגאולה שלימה²³.

והרי זה דומה למשל למי שהוא מאורס ועומד להתחתן והיא יושב ומצפה מאוד מתי יגיע יום חתונתו וכששואלים אותו למה הנך כל כך מצפה לחתונתך הרי הוא עונה מפני שבחתונה ישנה סעודה כל כך יפה ומעונג וכמו כן שמחת הריקודים וכלי זמר וכדו', והנה כל השומע אותו יצחק לעומתו ויסתכלו עליו כמו על ילד טפש עצום שאינו מבין כלל מה זה להתחתן ולהקים בית וכו' ועל כן הוא מצפה לחלק האפס ואין שבה.

אמנם ישנה עוד דרגה יותר גרועה מהראשונה והוא מי שכל כך משתוקק כבר להתחתן מטעם הנזכר עד שעבור כך אינו מקפיד כלל איך תהיה בת זוגו אם בעלת מעלה או שתהיה בעלת מום וקשי המדות וכדו' כי אינו חושב ולא מתחשב עם שום דבר חוץ ממה שיהיה לו הסעודת חתונה כנזכר וזה כל מה שיש בלבנו, ועל כן לא אכפת כל שאר הדברים החשובים חוץ מזה כי הרי זה אצלו יותר חשוב ועל כן הרי הוא מוכן לוותר על שאר הדברים החשובים בכדי להשיג מה שיותר מהר את היותר חשוב לו, ונמצא שאדם כזה לא דואג על עתידו שבמשך כל ימי חייו חוץ מדבר הקטן הזה.

וכל א' יש לו לבדוק את עצמו ואת לבו מהו צפייתו להגאולה שלימה ועל מה, האם על הרחניות שיהיה או על המטעמים הגשמיים שיהיו ושזה הוא גם השגת ושאיפת גוי ואדם מגושם כבלעם ושזה מה שהשיג כנ"ל והיינו כל השגות הכבוד למלך על כל מדינות ואומות העולם והנצחונות במלחמות לכובשם כולם תחת ידינו וממשלתנו וכדו' שזה באמת כל השגת גוי בעולם כי אין לו תכלית יותר חשובה מזה, אבל ליהודי שעמדו רגליו על הר סיני הרי השגות כאלו הם חרפה ובושה עבורו וכדאי בזיון וקצף וללעג ולקלס יחשב בעת שיופיע הגאולה שלימה והתגלות מלכות שמים בעולם והשגת האמת ואפילו כל הגוים וחסידי אומות העולם שיהיו נשארם אז דהיינו הטובים שיהיו גם הם יבינו את האמת ויהיה כל חפצם להיות משרת ליהודי כמבואר במדרשי חז"ל.

וכדאי לציין לזה מה שמובא בספר הק' חסד לאברהם מהמקובל הגדול זקינו של החיד"א (מעין ג' נהר כ"ב) והוא מביא בשם ספר מעתב יד,

ובספר ילקוט ראובני מביא גם כן מאמר זה כלשונו בשם מהר"ח¹, וכן מובא מתוך מאמר זה בספר הק' נועם אלימלך בלשון עצמו, ומאהבת הקיצור נביא כאן רק מדברי הנועם אלימלך בפ' קדושים (בד"ה או יאמר וכי תזבחו וכו' לרצונכם וכו') אחרי שמפרש בלשון הפסוק לרצונכם תזבחוהו, בזה"ל, תזבחו את רצונכם שלא יהיה לכם רצון כלל עבורכם כי אם רצון הבורא לבדו ... וכו', ואחרי זה מביא שם מאמר זה.

וז"ל מתוך דבריו הק' שלעתיד כשיבא משיח צדקנו יקבץ את העם המפוזרים והצדיקים יהיו סמוכים אצלו תמיד ואותם אנשים שהתנהגו בזה העולם בגלות כשורה אך לא היה להם שכל של אמת לעבוד את הבורא ברוך הוא בכל האופן והיו אהבי ממון רק ששמרו עצמם מן החטא לפי שכלם²⁴ אז משיח מביא אותם אל הים אוקייאנוס ופותח להם האוצרות הגנוזים שם ומלא שם אבנים טובות וכסף וזהב הרבה מאד ונוטלין משם כל חפצם והולכים לביתם ברב בצע כסף והון רב.

וכשמישיח פורח לגן עדן בקדושתו הגדולה אז הצדיקים שבודר פורחים אחריו לגן עדן בכח קדושתו ופרישותו הגדולה ואותם אנשים שקבלו טובתם ורצונם באוצרות הזהב כשוראים הגדולה הזאת הם רוצים גם כן להעשות כן ולפרוח ביניהם ואינם יכולין מחמת כובד משא גשמייתם שדבקו עצמם בכסף וזהב, משאין כן ... אשר חפצם ורצונם היו (היה) תמיד לעבוד את הבורא ב"ה בשלימות גדלו והלכו תמיד בדביקות גדול עמו ית' והורגלו כך ימי חיותם ונעשו כלי מוכן לכך ויהי' להם קל הדבר מאוד בביאת משיחיו ב"ב אמן סלע, עכ"ל.

ובכדי להבהיר הדברים יותר נצטט גם כמה שורות מתוך דברי המאמר בחדסד לאברהם הנ"ל, וז"ל מתוך דבריו שם ואומר להם מלך המשיח כבר נודע ומפורסם שכל מידותיו של הקדוש ברוך הוא מדה כנגד מדה, אותם שהשתדלו לזכות לנפש טהורה ובעבור שעשו העיקר מרוחם ומנפשם ולא מגופם וממונם לכן חזרו רוחניות מדה כנגד מדה, ואתם בעבור חמדת הממון וחששתם לממוניכם וגופכם ומהם עשיתם עיקר, ומנפשכם ומרוחכם עשיתם טפל, לכן נשארתם גשמיים מדה כנגד מדה, ולחמדת ממון שחמדתם הנה הש"י נותן לכם ממון בלי שיעור... וישבעו ממון רב לאותם שהקפידו על ממונם ועל גופם, ישארו גשמיים ושבעים ממון, ואותם שלא חשו על גופם ועל ממונם אלא על רוחם בלבד הקדוש ברוך הוא עושה אותם בריה חדשה, ומוליך אותם לגן עדן עכ"ל מתוך דבריו.

והנה עוד יש להבין מתוך דבריו הק' שמי ששם תשוקת לבו לרדיפת לבו הגשמי²⁵ (בין אם

זה כסף וזהב או שזה בתים יפים כארמונים וכן כל שאר ענייני תענוגים גשמיים וגם כבוד המדומה בכלל) כל אלה האנשים כשיפתחו להם המשיח את האוצר הנזכר לא יוכלו לעצור ברוחם מלקחת מהאוצר ולמלאות כיסם ושקיהם מזה ואפילו אם ירצו לתקן עצמם ולשנות את מדתם זו שהיו רגילים אליה לא יוכלו כמבואר בספרים הק' שאחרי ביאת המשיח כבר יהיה מאוחר לתקן עצמו²⁶.

היוצא מדבריהם שכל אדם שזיכה להגאולה השלימה יזכה רק לפי הדרגה שהיה לבו דבוק ומשתוקק ומשתדל כפי כחו להגיע אליה, והחי יתן לבו תמיד לענין זה ולא ימכור ויחליף ויפסיד כל עתידו הנצחי בעבור תענוג והנאת שעה קטנה של עולם הזה.

והנה פ' בלק נקראת תמיד בסמוך ונראה לימי בין המצרים ואז הוא הזמן שעל כל יהודי לעשות חשבון עם נפשו איפה הוא אוהו ונמצא בענין הצפיה להגאולה שלימה, ועל כן מקדימין לקרוא פרשה זו שיש בה הסגולה לקנות מדה חשובה זה בכדי להיות מוכשר לקבלת הגאולה שלימה כנ"ל, אמנם זה תלוי אם האדם מכין עצמו ומתכוון ומתבונן בלבו להבין מהו ענין הגאולה שלימה ומהו תכלית האמיתית ומה יפול ויתבער מן העולם כשיגיע זמן הגאולה שלימה.

"אראנו ולא עתה" (כ"ד י"ז)

הנה מצינו בנבואה שנאמרה על ידי בלעם נאמר אראנו "ולא עתה" אשורנו "ולא קרוב" ופירש רש"י וז"ל רואה אני שבחו של יעקב וגדולתו אך לא עתה הוא אלא לאחר זמן, עכ"ל, ולעומת זאת לקמן בפ' האזינו (דברים ל"ב ל"ה) נאמר ע"י משה רבינו "כי קרוב יום אידם", ולכאורה הרי זה כסתירה בין נבואה זו לנבואה זו, וע"י בדעת זקנים שכתב לתרץ הסתירה, וז"ל, אני שר ומעיין הדבר ולא יהיה בקרוב ודבר רחוק הוא, אך משה לא אמר כן אלא כי קרוב יום אידם של אומות העולם וחש עתידות למו, משל למלך המהלך בדרך ועמו אוהבו ושונאו, צמא המלך למים, האויב אמר לו רחוקים אנו למים כדי לצערך, האוהב אמר אדוני המלך רכב כי קרוב לנו המים כדי להשיב נפשו עליו, כך בלעם האויב אומר כי הישועה רחוקה אבל האוהב אומר "שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות" (ישעיה נ"ו א) עכ"ל.

והנה יש להבין כוונת דברי הדעת זקנים וכי איך אפשר לומר שדברי משה רבינו היו רק לנחמינו שזה קרוב אע"פ שבאמת הרי זה רחוק, ואין הדעת סובלת שבתורת אמת יהיה ח"ו נכתב אפילו תיבה א' שאיננה אמת גמורה ומוחלטת, ועל כן יש למשכוני נפשן לפרש כוונת הדברים.

והנה על פי מה שנתבאר במאמר (באחרית

²² מובא בשם הגהצ"ק הר"ר שמעון מזעלחוב (בספרו) שתמיד היה מדבר נגד רדיפת העושר וההון ושאלו אותו למה הוא מתנגד לשיהיה ליהודים עושר והרחבה, ענה להם כיסוף בתינו בכלל והריני מסכים לשיהיה ליהודי הרבה כסף ומתנגד בכלל להשיג דורש תורה ליהודי שבלבו של יהודי לא יהיה מה כסף ואפילו גראציר א' (זה מטבע פולני היותר קטן כמו פרוטה א') לא יהיה בלבו כי זה מה שעושה מסך המבדיל בינו לבין קונו.

²³ אמנם אם האדם התחיל לתקן עצמו לפני ביאת המשיח וכבר קבל על עצמו להמשיך ולהגיע עד סוף התקן אז יהיה לו האפשרות להמשיך ועוד יותר כשמשיח יעזור לו להשיג תקונו ויתכן שיהיה עם קצת יסורים עם כל זה סוף כל סוף ישיג תקונו וכמו שכבר נתבאר אצלנו במקום אחר בס"ד.

אפילו מי שיאמר כל יום בכוונה גדולה את ה"ג עקרים האני מאמין ויאמר אחכה לו בכל יום שיבא, אם הרי הוא מכון גם כן לגשמייתו והוא חושב שהוא מקיים צפית לישועה, הרי הוא טפל מאוד בזה כי אין צפייתו להגאולה שלימה האמיתית כולה וכלל.

²⁴ יש להבין מדבריו שאין המדובר על אנשים בדרגה שפילה אלא המדובר בכאלה שיזכו להשאר בחיים אחרי מלחמת גוג ומגוג ויזכו לקבל פני המשיח והם אותם שיהיו בדרגה מעולה ומלאים מצות וזכויות כי הלא השאר לא ישארו כלל וכמו שכתוב בנביא (ישעי' ד' ג') "והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים (אחרי מלחמת גוג ומגוג) קדוש יאמר לו" אלא שעם כל זה שיהיו מלאים מצות ומעשים טובים ואנשים חשובים בכל זאת שמו תשוקתם להון הגשמי ולכן יהיה נעשה להם כך וזה פחד נורא.

²⁵ אע"פ שממילא יהיה גם כל זה קיים כי לא יהיה סיבה של חטאים שימנעו את זה.

²⁶ כדאי להביא כאן את לשון הרמב"ם (מלכים פ"ב ה"ד ה-ז) וז"ל, לא נתאוו החוכמים והנביאים ימות המשיח לא כדי שינשאו על כל העולם ולא כדי שירדו בערכו ולא כדי שינשאו אותם העמים ולא כדי לאכול ולשתות ולשמח אלא כדי שיהיו פנויין בתורה וחכמות ולא יהיה להם נוגש ומבטל כדי שיזכו לחיי העולם הבא... ובאותו הזמן לא יהיה שם לא רעב ולא מלחמה ולא קנאה ותחרות שהטובה תהיה מושפעת הרבה וכל המעדינים מצויין כעפר ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם כפי כח האדם שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, עכ"ל, ולכן

הימים) יש להבין שהכוונה שמשנה רבינו מכיון

שראה אותה באספקלריא המאירה במקורה בעולם האצילות ולכן ראה אותה באמת קרוב כי שם במקור הרי זה באמת קרוב אלינו מאוד אלא שבשעה שהשפע יורד משם אלינו יתכן שיתעכב בדרך ע"י עיכובים ומניעות בדרך ועל ידי כן יתכן שיהיה נעשה רחוק כל' שיקח הרבה זמן יותר ממה שהיה ראוי להיות עד שיגיע אלינו כלומר אע"פ שהרי זה נמצא קרוב אלינו ועומד אחר כתלנו בכל זאת מכיון שיש מניעה שלא נותן להדבר לעבור ולהגיע אלינו הרי זה נעשה כמו רחוק מאתנו.

והרי זה דומה לנסיעה באוטו מעיר לעיר שכאשר ישאל אדם את השני כמה זמן לוקח לנסוע מעיר זו להאחרת עונה לו חצי שעה, ולבסוף לקח לו שעתיים מפני שהיה פקקים בדרך שעכבו את הרכב מלעבור, האם יהיה לו טענה על זה שאמר לו שהדרך לוקח רק חצי שעה בודאי שלא כי כך היא האמת כמו שאמר לו אלא שקרתה מניעה בדרך שעכבתו והאריכה את הנסיעה ולפעמים הרי זה הפקק קורה כשכבר נמצא קרוב מאוד ממש להמקום שצריך להגיע ובכל זאת הרי הוא תקוע שם בפקק עד שזה לוקח לו עוד שעה שלימה עד שמגיע.

וכמו כן הוא הדבר לגבי הגאולה שלימה שכבר "הנה זה עומד אחר כתלנו" אלא שישנה איזו מניעה ואיזה פקק שלא נותן להגאולה שלימה לעבור, וזה חשוב לנו מאוד לדעת וזה ינחם ויחזק אותנו כי אם היה זה באמת רחוק מאתנו היינו בקל באים לידי יאוש מלחשוב שאנחנו אלה שיכולים להמשיכה ולקרבה, אמנם מאחר שאנו יודעים שזה כבר עומד אחר כתלנו א"כ בודאי שביכלתו של כל אחד ואחד לסלק את המניעה מלהמשיך ולהגיע אלינו, והמניעה לזה היא רק העצלנות שבנו מלפתוח עינינו ולבנו לפנות אל ד' אלקי אבותינו ולחזור להתקרב אליו ולשוב בתשובה שלימה לפניו.

ועוד יש להוסיף למשל הנ"ל שלפעמים כאשר האדם רוצה לנסוע לחתונת אוהבו וכדו' והוא שואל על זמן הדרך והנה אם ישאל את אוהבו שרוצה בטובתו ורוצה שישע לשם וישתתף בהחתונה יאמר לו שזה לוקח חצי שעה ולא יזכיר לו שאם יקרה מקרה ויהיה מניעה אזי יכול לקחת הרבה יותר כי אינו רוצה לגרום לו יאוש כי אם יזכיר לו את האפשרות הזאת של העיכוב יתכן שיגרום לו שיתייאש מלנסוע כי יתחיל לחשוש אולי באמת יקרה כך ויגיע מאוחר אחרי שנגמר הכל ועל כן הרי הוא יתעצל ולא יסע, ואוהבו הזה (ששאל ממנו) חס עליו ורוצה בטובתו שכן יסע ושכן יגיע להחתונה ולכן אינו מזכיר האפשרות של העיכוב כלל והוא גם מאמין שלא יקרה וכן יגיע ואפילו אם יגיע קצת מאוחר גם כדאי שישע ולכן מונע את עצמו מלהזכיר לו האפשרות של העיכוב (ואין זה גניבת דעת כי הרי כל א' יודע שיכול לקרות דבר כזה אמנם כשרוצים לנסוע לא רוצים לחשוב על זה אלא חושבים רק על הצד הטוב).

מה שאין כן אם (זה שרוצה לנסוע) ישאל את אויבו ושונאו שהוא באמת לא רוצה שיגיע להחתונה, הוא ידגיש לו מאוד את העיכוב שיכול לקרות וכונתו בזה פשוט להכניס בלבו מחשבה של יאוש ושמכך זה ימנע את עצמו

מלנסוע.

ובזה יובן היטב שמשנה רבינו אמר כי קרוב יום אידם כי הוא אמר את האמת כפי שהדבר כבר מוכן במקורו בעולם האצילות, ואם נהיה ראויים מצד מעשינו אזי באמת יופיע לנו הגאולה שלימה תיכף ומיד, אבל אם מצדנו תהיה מניעה ועיכוב יתרחק ח"ו אמנם הרי זה תלוי בבחירה שלנו ובידינו הוא הדבר.

והנה משה רבינו שהיה אוהבן של ישראל רצה לחזק את רוחנו שנתאמץ ונתכונן להופעת הגאולה שלימה תמיד בבחינת אחכה לו בכל יום שיבא ועל ידי זה נשמור על צעדינו ומעשינו והנהגותינו שנהיה ראויים לכך לכן הזכיר לנו רק את המציאות האמיתית שהרי זה כבר עומד אחר כתלנו, ועוד מכיון שהיה אוהבן ורועה נאמן לישראל הסתכל עלינו בעין טובה ורצה להאמין שלא תהיה מניעה מצדנו ולכן לא ראה צורך להזכיר את האפשרות של המניעה כלל, מה שאין כן בלעם שהיה שונאנו ועינו רעה לכן רצה לראות את האפשרות של המניעה וגם רצה לשבור רוחנו ואומץ לבנו לכן הזכיר את המניעה ולכן אמר אראנו ולא עתה.

ולפי מה שנתבאר במאמר (באחרית הימים) שמשנה רבינו ניבא לפי דרגת האצילות ושם הרי מופיע הדרגה המעולה שזה יהיה אם יהיה לנו מספיק זכויות ונהיה ראויים מצדנו, ואז באמת נוכל לקרב את הגאולה שלימה לפני זמן "בעתה" ולכן אמר משה רבינו שזה קרוב אלינו, מה שאין כן בלעם לא ראה דרגה זו המעולה (אשר צורתה מופיע בעולם האצילות) ועל זה לא ניבא כלל רק על הדרגה שנשתלשלה לדרגה שפילה ושזה יהיה באם ח"ו לא יהיו בני ישראל ראויים ואז זה ימשך גם כן עד הזמן של "בעתה" שזה באמת רחוק ולא קרוב, כי כל זמן שעדיין לא הגענו לזכות לדרגה המעולה אין רצונו ית' להביא את הגאולה שלימה בדרגה השפילה ואז נפסיד את הדרגה המעולה ח"ו, אלא הרי הוא ית' יושב ומצפה שנושב אליו בכח עצמינו בכח בחירתנו שנתן לנו לבחור בטוב ועל כן הרי הוא מחכה על זה לתת לנו עוד אפשרות לתקן את עצמינו ולזכות להדרגה המעולה שרצונו עז להעניק לנו והוא מחכה עד רגע האחרון שכבר מוכרח להופיע הגאולה שלימה וכבר אין ברירה לעכב עוד, אז יצטרך להופיע באיזה דרגה שתהיה, ואת המצב ואפשרות הזאת הוא שראה בלעם ועל זה ניבא ואמר אראנו ולא קרוב.



היוצא מהאמור והוא מה שמבואר באור החיים הק' כאן (כ"ד ז"י) שאם תתעכב עד זמן של בעתה אזי תהיה בדרגה שפילה כנזכר, והנה דבר זה מעורר בלבנו דאגה עצומה שאם כן מכיון שהיום אנו כבר נמצאים תוך הזמן של בעתה, (כמו שנתבאר (בספרינו ישמח ישראל בעושי) שאחרי שנת תש"ס כבר התחיל הזמן של בעתה^כ).

וכבר נזכר במקום אחר מה שכתב בעל הלשם שהזמן של בעתה אין הכוונה רגע א' מסויים שהוא זמן המוכרח ולא יאוחר מזמן ההוא ועל כן הכפיה לתשובה ע"י המלך כהמן ח"ו יופיע מעט לפני זה, אלא הזמן של בעתה יש לה גם משך של זמן אמנם לא זמן ארוך אלא כמה שנים מועטות (ולא נתפרש ולא ידוע

בדיוק כמה הוא אמנם כפי הנראה הרי זה בערך זמן של עשרים שנה כל' שבתוך הזמן הזה בודאי תופיע), ועל כן מכיון שאנו נמצאים כבר בסוף הזמן של בעתה הרי זה מעורר בלבנו פחד ודאגה גדולה אם לא ח"ו אבדנו ח"ו האפשרות של הדרגה המעולה, ואפילו אם נעשה תשובה בכח עצמינו בבחירתנו החפשית לפני המצב של היד חזקה בכל זאת הרי זה כבר לא ישפיע לנו הדרגה המעולה כפי שיוצא מדברי האור החיים הק' מכיון שהרי זה כבר בזמן של בעתה, ועל כן נפשנו בשאלתנו איך נרגיע את לבנו הכאוב, ובמה תהיה נחמתנו.

אמנם יש דבר חשוב להוסיף מה שיש להבין שעדיין יש למצוא תקנה לזה, והוא ע"י שנעשה תשובה מאהבה, כי יש להבין שכל מה שנאמר שבזמן של בעתה יופיע רק הדרגה השפילה זה מדובר רק על תשובה רגילה שזה תשובה מיראה מה שאין כן תשובה מאהבה יש לה דברים אחרים.

וכן מצינו כעין זה בספרים הק' שעל הרבה דברים שנאמרו סתם בחז"ל בענין התשובה כגון מה שכתוב שיש ד' חלוקי כפרה ויש חטאים שאינם מתכפרים בתשובה ויום הכפורים לבד אלא ביחד עם יסורים או מיתה וכדו', ועל זה נמצא כתוב בספרים הק' שתשובה מאהבה שונה בזה ומתכפר בתשובה לבד כי מכיון שהרי זה מהפך את העבירות לזכויות לכן לא שייך שיגיע לו עדיין יסורים מכיון שאין כאן זכר ורושם מהעבירה כלל שהרי זה בטל ונמחק למפרע כאילו לא היתה כאן עבירה אלא מצוה.

וכמו כן יש להבין במה שלפנינו ואע"פ שכאן אין הענין דומה לגמרי כי אפילו אם לא נשאר רושם מהחטא יתכן שלא נקבל את הדרגה המעולה מצד איחור הזמן כמו שמשמע מדברי האור החיים הק', אמנם גם על זה יש להשיב. **וביאור הדבר הוא כך כי העושה תשובה מאהבה מגיע עם תשובתו עד כסא הכבוד ושם אין ענין של זמן בכלל אלא היא למעלה מן הזמן^כ, וראיה לדבר זה שעם התשובה מאהבה מגיעים למעלה מן הזמן היא ממה שהעבירות מתהפכות למצוות ואיך יתכן להפך דבר שכבר זמנו עבר ולומר שנעשה עתה כאילו אז בזמנו היה מצוה ולא עבירה אלא בעל כרחינו לומר שיש כאן כח לתפוס את הזמן שעבר והוא רק על ידי שמגיעים למקום שהוא למעלה מן הזמן ושם הזמן אינו קובע ושם אפשר להחזיר או לחזור לאיזה זמן שרוצים מכיון שנמצאים מעליהם, ויש להביא סמוכין להנאמר ולפרש כך בדרך רמז בפסוק (שה"ש ב' ד') "ודגלו עלי אהבה" וגו' ודרשו חז"ל אל תקרא ודגלו אלא ודלוגו מלשון דילוג וקפיצה, ובזה יש לרמז ולפרש כך שע"י האהבה כלו' ע"י תשובה מאהבה והתשוקה הגדולה לד' האדם יכול לדלג ולקפוץ למעלה מחלל העולם ולחזור לזמן מוקדם שכבר עבר, וזה מובן למתבונן בעומקן של דברים.**

ובזה מצאנו כופר בס"ד שעל ידי תשובה מאהבה בכחנו להחזיר הזמן להעתיק את הלוח ואת מורה השעות למפרע לזמן של אתמול ושל לפני עשרים שנה וכדו' דהיינו לזמן של לפני הבעתה ועל ידי כן נוכל להמשיך את

^כ כידוע מה שמבואר בספרים הקדושים שהזמן הוא נברא ולפני בריאת העולם לא היה ענין זמן בכלל.

בבחירתנו להקדימה אם נרצה וא"כ איך יתכן לקבוע זמן על זה אלא מה שאפשר להגיד הוא רק על התחלת הזמן של בעתה ולא יותר.

^כ וזה מה שגילה לנו הרמ"ק ושאר המגידים על זמני הגאולה כי זמנה של הגאולה שלימה מתי יופיע בפועל לא שייך לגלות כלל כי הרי זה תלוי בתשובה והוא דבר שתלוי

הגאולה שלימה בדרגה המעולה כמו כאלו היתה מופיעה אז בעת ההיא של העבר, ובזה אפשר להתנחם אמנם בתנאי שנקח את עצמינו לידינו ונזדרז חיש מהר לשוב בתשובה שלימה.

והנה יאמר האומר הלא תשובה מאהבה הרי זה דרגא גדולה ואיך יוכל כל אדם להגיע לזה ובפרט בזמן קצר, אמנם גם לזה יש תשובה להשיב והיא כפי שנזכר לעיל שרצונו של ד' ית' הוא עז מאוד שנשיג את הדרגה המעולה של הגאולה שלימה והוא ית' גם רוצה בתשובת הרשעים (וכמו שאנו מזכירין בתפלתנו בימי נוראים) והוא ית' יודע שאין בכחנו לבד על כן מגודל אהבתו אלינו הרי הוא ית' יד לפושעים ויעזור למי שרוצה ובוחר בכך בלב שלם, ובפרט למי שזה נוגע מאוד ללבו ולחיינו בודאי יהיה ד' בכסלו ובעזרו שיזכה לכך גם בזמן הקצר שנשאר לנו.

ועתה מזה יש לדעת מה שכבר נתבאר אצלנו כמה פעמים שעיקר המבוקש מאתנו עתה הוא להתחיל את התשובה והיינו לקבל על עצמינו לחזור בתשובה שלימה עד גמירא, אמנם ההתחלה תהיה תיכף ומיד גם בפועל כפי יכולת האדם כפי כל יכלתו ואז אפילו אם יגיע המשיח תיכף ומיד בתוך רגע ולפני שהאדם גמר תשובתו יעזור לו המשיח לגמור את תשובתו עד תקונו השלם, כמו שמבואר ענין זה בספרים הק'.

אמנם נצרך לזה גם כל שאר התנאים (הנוכחים במאמר אחרית הימים) דהיינו גם השאיפה והתשוקה להגאולה האמיתית שהיא התגלות מלכות שמים בכל העולם וגם לוותר ולהתנתק מכל רדיפת הגשמיות וכדו', וכן צריך לזרוק תיכף ומיד את כל השקר מתוך לבו ולהתחיל תיכף ומיד לילך בדרך האמת ולדבק בה אפילו אם יהיה מבוזה עבודה וכמו שנתבאר בארוכה בגליון פ' חקת (במאמר הראשון שם) ע"ש.

גם יתחיל האדם לשקוד באבילות על החרבן (זה גם מוכיח שמשתוקק להגאולה שלימה) וכמו שאמרו חז"ל כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה ובפרט כשמגיע ימי בין המצרים שזה עיקר הזמן להרבות באבילות החרבן וירושלים, והוא גם מסוגל להשפיע להאדם פתיחת לבו לענין זה אם ישתדל בה, ובזה נחה דעתנו בס"ד.



ובענין הנזכר שתשובה מאהבה היא הדבר אשר בכחו להחזיר ולהמשיך לנו את דרגה המעולה שלא נפסידנה (ואע"פ שבעצם כבר עבר זמנה מלקבל אותה דרגה) יש לראות שהיום בתקופתנו נשפע העולם מן השמים התעוררות גדולה לתשובה מאהבה כמו שיש לראות שרובם ככולם של אלו שהם תנוקות שנשבו ולא נתגדלו בדרך שמירת התורה ומצוות כלל ובודאי שאינם יודעים מענין העונש על חוסר שמירת התורה הק' ובכל זאת הרי הם חוזרים בתשובה שלימה ומקבלים עליהם עול מלכות שמים באהבה רבה ועזה כי אין להם סבה מכח יראה אלא כל קירבתם אל ד' ית' ולתורה ומצוות הרי הוא רק מכח אהבה, והרוח טהרה הזאת היא ענין הכנה להגאולה שלימה

ואתחלתא דגאולה שנשפע להם מן השמים כדי לזכותם ברגע האחרון שלפני הגאולה שלימה שלא ישארו נאבדים ובבחינת מה שכתוב (ישעי') כ"ז י"א) "ובאו האובדים בארץ אשור והנחדים בארץ מצרים והשתחו לד' וגו' כלומר שיבואו מעצמם מכח התעוררות רוחם וזה ע"י הרוח טהרה שנשפע מן השמים כאמור.

ויש לנו ללמוד לקח מזה ולהתעורר גם כן ולתפוס את ההזדמנות היקרה הזאת של הופעת רוח טהרה שעוזר למי שרוצה להתקרב לד' באמת ובאהבה, אמנם בעוה"ר בינתיים תפסו את זה רק אלו הרחוקים וכמו שכתוב (ישעי') נ"ז י"ט) שלום שלום לרחוק ולקרוב וכמו דאיתא בחז"ל לרחוק והדר לקרוב, אמנם מאחר שאין נוטלים מן האדם הבחירה לכן אפילו אחרי שהרוח טהרה יורד ממרום כאמור עדיין אין כל אחד ואחד מתעורר ומרגיש ותופס את זה אלא מי שלבו על כל פנים מבקש ומחפש לדבק עצמו בהאמת ולהתנתק מהשקר של העולם הזה, ובפרט השקר של היום שזה כבר עולה על כל גדותיו ועובר כל הגבולים שרק אפשר לתאר, וזאת גם סיבה שמעוררת את האדם כי רק מי שהכה בסנוורים לא ירגיש את גודל השקר שעולה ומתגבר כל יום יותר ויותר ושולט על הכל ומדכא תחת רגליו את כל נקודה של אמת שעדיין נמצאת בעולם וכל פירור של אמת הרי השקר מנסה לטאטא אותו במטאטא ולהממו ולאבדו שלא ישאר ממנו שורש וענף ח"ו, ועל כן המצב הזה עצמו חייב לעורר כל מי שעדיין לבו ער (ולא נרדם ולא נשתתק בלי הכרה) ונשאר בו עדיין קוסטא דחיותא.

ועל כן יקח עצמו לידיים כי אם החרש יחריש לעת כזאת בלי לעורר את עצמו לתשובה ולהתקרב לד' ית' באמת ולהתקרב אל האמת באמת ולהתרחק מהשקר הגדול הנזכר שהולך וכובש את כל העולם מהפשוטי עם עד המובחרים בעם יש לחשוש שלא יהיה נתפס גם כן בהמבול של השקר הנזכר ויהיה ח"ו נשטף עמו יחד בבוא גאולת ישראל בקרוב ויתפרדו כל פועלי און וכל השקר נפול ויתבער מן העולם בב"א.

אמנם דא עקא ועל דא יש לבכות על עם ד' אשר נפלו בחרב של הס"ט"א והשקר לחיות בחיים מסולפים ואינו חי באמת להיות נושא את עצמו למעלה ולהתרומם ולהתנער מעפר להתקרב אל הקדושה כדבעי, ונמצא שהתחתונים שהם אלו שהיו לא שומרי תורה ומצוות עלו למעלה והעליונים שהם אלו שכביכול שומרי תורה ומצוות וחרדים לדבר ד' עדיין נשארו למטה ואינם מתעוררים לתשובה כי אין בשר החי שבמת מרגיש באיזמל כי חושב שהתשובה לא נברא בשבילו כי טוב לו כמו שהוא בצדקתו אשר נדמה לו שנמצא בו, ועל כן אינו מתעורר לשוב וחבל על דאבדין את עולמם בחייהם ונשארים בשפלותם עד בא יום הגדול והנורא שיהיה כתנור אש ולא יוכל המלט מי שלא שב לפני זה.

יעוד זאת חסרון לא יוכל להמנות ומעוות לא יוכל לתקון אשר הרבה מאלו שמרחוק באו וחזרו בתשובה מאהבה כנ"ל אמנם כאשר באו והתקרבו להשומרי תורה ומצוות והנחשבים חרדים לדבר ד' אזי הרי הם מתקררים כי

לומדים ממעשיהם ומקרירות לבם של הכביכול חרדים ועל ידי כן גם הם נעצרים באמצע דרכיהם ונשארים קפואים מכל התלהבותם ואש קודש שהתחילו ללכת עמה ועתה נעצרים (ועי' במאמר "והחי יתן אל לבו" ששם מבואר ענין זה בהרחבה).



ובענין הנזכר לעיל שדרגת הגאולה שלימה תלוי לפי מצב הדור יש להוסיף מה שכבר נתבאר במקום אחר, שיש להבין שאע"פ שדרגת הגאולה שלימה תלוי לפי כל הכלל (כלומר כפי כל הצבור) שנקבע בגשמים שהם יהיו ממספלי פני משיח צדקינו והגאולה שלימה (שהם מספר קטן לעומת כל הכלל כמבואר בספרים הק') וא"כ עדיין יתחמץ לב האדם לומר מה יעזור אם אני אתקן עצמי אבל הרי אין בכחי לתקן את כל הכלל ואם כן עדיין אינו בטוח שיוכל להשיג את הדרגה המעולה.

יש לדעת שבודאי לא יקופחו הצדיקים מפני אלו שאינם ראויים, והנה אע"פ שבאמת אנו אחראים גם על אחרים מטעם ערבות, אמנם על כל פנים אלו הצדיקים שיצאו ידי חובת הערבות והיינו שמחו בידי עוברי עבירה (וכמבואר בחז"ל (שבת נה).) שאע"פ שאין בידם להשפיע עליהם להחזירם למוטב בכל זאת חייבים למחות נגד עוברי עבירה) אזי הרי הם נצולים מהעונש מפני שיצאו ידי חובת הערבות ואין עליהם להיות נתפסים בעון האחרים כ"ט.

ועל כן יש להבין שלא יתכן שיפסידו הצדיקים את דרגה המעולה בהגאולה שלימה מפני שנתעבב הגאולה שלימה בגלל חטאת העם, ועל כן בודאי כל מה שנאמר לגבי איזה דרגה תופיע הכוונה לגבי מה שיהיה נראה ונתגלה לעיני כל, אמנם למתו של דבר יופיעו כל הדרגות עם הדרגה המעולה ביותר כמו שנתבאר שלא יפסידו הצדיקים שכן מגיעה להם אותה דרגה ושלא ישארו מקופחים ממה שמגיע להם מפני חטאת שאר הקהל כאשר הם יצאו ידי חובה מדין ערבות ועשו אשר בכחם ובאפשרותם להחזירם לדרך הנכון.

ועוד שבודאי לא יתבטל רצון ומטרת ד' ית' בבריאת עולמו שהוא בכדי להעניק לחסידיו ועבדיו את כל הטוב אשר הכין להם ופשוט הוא כל זה אלא שיהיה באופן שיהיה נסתר מעיני שאר העם, אמנם הצדיקים והחסידים הם יראוהו וכמו שכתוב "ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים ברינה יגילו" בהשגתם כל הטוב אשר יעניק להם ד' ית' ואשר בשביל מטרה זו ברא ד' ית' את עולמו כנזכר.

וי"ד שיתעורר בלבנו באמת להתבונן במצבנו ונתקן את דרכינו בעוד מועד ונזכה לתשובה שלימה ומאהבה ועל ידי כן לכל טוב הצפון בביאת משיח צדקינו והגאולה שלימה בב"א.

מחוסר מקום לא נכנס אוצר החינוך ואתכם הסליחה

היות ויש ביקוש הרבה יותר ממה שאנחנו מצליחים לחלק מחוסר כסף לכן מי שיודע ערך הדברים ותועלתם להקוראים ורוצה להיות ממוכזי הרבים שאין ערוך לשכרם יוכל לחלק בעיר שלו או באזור שלו ולעורר אחרים לזה יפנה לטל 052-7611-632 ושכרו כפול מן השמים

בטוחים שיועיל מחאתם עם כל זה היה להם למחות מספק ע"ש.

כ"ט כמבואר שם בגמ' שלפני החרבן נגזר עונש מיתה על החוטאים בלבד ולא על הצדיקים ואחר כך אמרה מדת הדין לפני הקב"ה שהצדיקים היו חייבים למחות כי אי